

ALGEBRA 1, Lista 5

Konwersatorium 5.11.2018 i Ćwiczenia 13.11.2018.

Na Kartkówkę 4 (13.11.2018) obowiązują zadania 1, 2, 3, 4, 5 z Listy 5.

Na Kartkówkę 5 (20.11.2018) obowiązują cała Lista 5.

0S. Materiał teoretyczny: Homomorfizmy, epimorfizmy, monomorfizmy, endomorfizmy i automorfizmy grup: definicje i przykłady. Twierdzenie Cayley'a. Własności homomorfizmów grup. Jądro i obraz homomorfizmu grup. Dzielnik normalny. Charakteryzacja monomorfizmu grup przy pomocy jądra.

1S. Udowodnić, że:

- (a) złożenie homomorfizmów jest homomorfizmem;
- (b) funkcja odwrotna do izomorfizmu jest izomorfizmem.

2S. Czy istnieją poniższe homomorfizmy grup $f : G \rightarrow H$? Jeśli istnieją, to wyznaczyć obraz i jądro danego homomorfizmu.

- (a) $G = (\mathbb{Z}, +)$, $H = (\mathbb{Q}, +)$, $f(1) = 7$.
- (b) $G = (\mathbb{Z}, +)$, $H = (\mathbb{Z}, +)$, $f(2) = 7$ (czemu musi być wtedy równe $f(1)$?).
- (c) $G = (\mathbb{Q}, +)$, $H = (\mathbb{Z}, +)$, $f(1) = 1$ (czemu musi być wtedy równe $f(\frac{1}{2})$?).

3K. Niech G będzie grupą. Udowodnić, że $\text{Aut}(G) \leq S_G$.

4K. Załóżmy, że G, H są grupami oraz grupa G jest cykliczna, skończona i generowana przez element a . Załóżmy, że $b \in H$ oraz $\text{ord}(b)$ jest skończony i dzieli $\text{ord}(a)$. Udowodnić, że:

- (a) istnieje dokładnie jeden homomorfizm grup $f : G \rightarrow H$ taki, że $f(a) = b$;
- (b) każdy endomorfizm \mathbb{Z}_n jest postaci:

$$\varphi_k : \mathbb{Z}_n \rightarrow \mathbb{Z}_n, \quad \varphi_k(x) = k \cdot_n x;$$

dla pewnego $k \in \mathbb{Z}_n$.

5K. Załóżmy, że G jest grupą cykliczną, nieskończoną i generowaną przez element a , H jest dowolną grupą oraz $b \in H$. Udowodnić, że:

- (a) istnieje dokładnie jeden homomorfizm grup $f : G \rightarrow H$ taki, że $f(a) = b$;
- (b) każdy endomorfizm \mathbb{Z} jest postaci:

$$\psi_k : \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}, \quad \psi_k(x) = kx;$$

dla pewnego $k \in \mathbb{Z}$.

6. Czy istnieją poniższe homomorfizmy grup $f : G \rightarrow H$? Jeśli istnieją, to wyznaczyć obraz i jądro danego homomorfizmu.

- (a) $G = (\mathbb{R}, +)$, $H = (\mathbb{R} \setminus \{0\}, \cdot)$, $f(1) = -1$.
- (b) $G = (\mathbb{Q}, +)$, $H = (\mathbb{Q}, +)$, $f(1) = 2$.
- (c) $G = (\mathbb{Q}, +)$, $H = (\mathbb{Q} \setminus \{0\}, \cdot)$, $f(2) = 1$.
- (d) $G = (\mathbb{Z}_4, +_4)$, $H = (\mathbb{Z}, +)$, $f(1) = 1$.
- (e) $G = (\mathbb{Z}_4, +_4)$, $H = (\mathbb{Z}_2, +_2)$, $f(1) = 1$.
- (f) $G = H = (\mathbb{R}, +)$, $f(1) = 99$.

(g) $G = (\mathbb{R}, +)$, $H = (\mathbb{R} \setminus \{0\}, \cdot)$, $f(1) = 5$.

(h) $G = (\mathbb{Q}, +)$, $H = (\mathbb{Q} \setminus \{0\}, \cdot)$, $f(1) = 2$.

(i) $G = (\mathbb{Z}_4, +_4)$, $H = (\mathbb{Z}_5, +_5)$, $f(1) = 1$.

7. Wyznaczyć wszystkie homomorfizmy $f : G \rightarrow H$, gdzie:

(a) $G = (\mathbb{Z}, +)$, $H = (\mathbb{Z}_4, +_4)$;

(b) $G = (\mathbb{Z}_3, +_3)$, $H = (\mathbb{Z}_4, +_4)$;

(c) $G = (\mathbb{Z}_{10}, +_{10})$, $H = (\mathbb{Z}_6, +_6)$;

(d) $G = H = (\mathbb{Q}, +)$.

8. Czy następująca podgrupa H grupy G jest dzielnikiem normalnym?

(a) $G = D_4$, $H = \{\text{id}, O_{\pi/2}, O_{\pi}, O_{3\pi/2}\}$.

(b) $G = D_4$, $H = \{\text{id}, O_{\pi}\}$.

(c) $G = S_4$, $H = \{\text{id}, (1, 2, 3), (1, 3, 2)\}$.

9. Niech

$$H := \{\text{id}, (1, 2)(3, 4), (1, 3)(2, 4), (1, 4)(2, 3)\} \subset S_4.$$

Udowodnić, że:

(a) H jest podgrupą S_4 ;

(b) H jest dzielnikiem normalnym w S_4 (wskazówka: dla $\sigma \in S_4$ opisać $\sigma(1, 2)(3, 4)\sigma^{-1}$ i następnie skorzystać z odpowiedniego kryterium na dzielnik normalny z wykładu).